

"El Camp del Ferro és un edifici molt gran que s'ha integrat de forma tranquil·la al barri"

 ajuntament.barcelona.cat/santandreu/ca/noticies/el-camp-del-ferro-es-un-edifici-molt-gran-que-sha-integrat-de-forma-tranquil%25c2%25b7la-al-barri_925325

Joan Carles Navarro, arquitecte de l'estudi AIA, ha dirigit el projecte del Poliesportiu Camp del Ferro, que ha desenvolupat conjuntament amb l'estudi Barcelo i Balanzó i Gustau Gili. Parlem amb ell per tal de conèixer de primera mà quines són les principals característiques d'aquest nou equipament esportiu que s'inaugura el dia 14.

-Què és el primer que us plantegeu a l'hora de dissenyar l'edifici?

El plantejament del concurs ja donava unes pautes clares però ha estat un exercici complex en el que es refereix a la creació intel·lectual. Sabíem que era un equipament molt important pel Districte, també sabíem que havia de ser un edifici molt gran i el que volíem era que l'edifici no fos un afegit al barri sinó que havia de tenir una certa continuïtat des del punt de vista de la seva imatge i de la seva integració en el recorregut històric del barri.

Per tal de complir amb aquest objectiu, vam optar per materials molt reconeixibles, com l'obra vista, que recorda el teixit industrial del barri. També recull la influència de l'edifici de l'Escola Llotja que té un component visual molt potent amb la configuració de la seva coberta, que vam utilitzar com element formal pel nostre edifici. A més, volíem intentar que, malgrat la peça fos molt gran, tingués el mínim impacte urbà possible. Per això vam optar per tenir dos pavellons enterrats i que només un sobresortís de la rasant del carrer.

-I després de tot aquest procés arribem a la construcció actual. Quins són els elements més destacats de l'edifici ara que ja està acabat?

El primer, que hem complert força amb els objectius que ens havíem marcat. Un edifici gran i contundent ha aparegut d'una manera força tranquil·la a l'espai urbà. Això s'aconsegueix amb la posició de l'edifici respecte les vies de circulació. Està endarrerit uns 20 metres que permeten un espai de recepció exterior, una plaça, que fa que estigui més integrat. La gent del barri amb qui hem parlat, veu en l'obra vista un disseny familiar i reconegut, molt més que si haguéssim apostat pel vidre o els elements metàl·lics. La por més gran que teníem era que fos un element molt pesat, però ja hem arribat a la conclusió de que no és així. Creiem que l'edifici ha sigut ben rebut i esperem acabar de copsar-ho a la inauguració el dia 14. Aquesta és una mica la base de tot, aquesta doble aplicació de la mida i dels materials, mentre enteníem uns barris amb una història molt particular dins de Barcelona. Això era un repte.

-El primer cop que visites el Camp del Ferro, sobta molt que, en els espais interiors, s'utilitza molt la fusta i un enrajolat de colors blancs i blaus. Quin és el motiu?

Enllaça amb la idea de combinar la contundència de l'edifici amb materials que donen consistència però que, a escala humana, hi hagi una picada d'ullet a quelcom més informat, més càlid, fins i tot més propers. Aquests elements estan col·locats a llocs on la gent està a prop, on els té a tocar: lavabos, bar, escales per tal que contrastin amb les dimensions de l'edifici. És com una doble escala de comprensió de l'espai.

Els colors s'han escollit per una decisió purament estètica, però la rajola té un component històric que potser és més difícil d'identificar que l'obra vista. Si passeges pel casc antic de La Sagrera i Sant Andreu, hi ha molts locals i, fins i tot, escales veïnals, en què es fa servir aquest tipus de rajola amb escaire. És un element molt típic dels anys 50-60 que ens ha agradat aplicar a aquesta escala humana.

L'arquitectura moderna té una mica proscrits dos materials com són l'obra vista i aquest tipus de rajola que abans en dèiem de València. Els hem recuperat per aplicar-los amb una visió del S. XXI per tal de compondre-los i aplicar-los de manera que siguin prou moderns i actuals.

-Quin és el component mediambiental del que s'ha dotat aquest edifici?

És l'edifici mateix. Ha rebut el Leed Gold, cosa que el converteix en el primer edifici esportiu de la ciutat que rep aquesta certificació. No vull dir més enllà perquè no ho tinc clar, però no crec que n'hi hagi gaire més a tot l'estat.

Sembla que el component mediambiental sigui una moda però, per nosaltres, per la nostra manera d'entendre l'arquitectura sempre ha estat present. És un material clau, i en l'arquitectura, com més coneixes un material, el pots desenvolupar amb més possibilitats.

Tot l'edifici, des de les façanes fins la ventilació, passant per l'ús d'energies renovables o del policarbonat que fa de pell exterior que redueix el consum en electricitat. Tot l'edifici està pensat perquè sigui el més autosuficient i sostenible possible. Treballem amb els materials de forma normalitzada després de molta reflexió i no fem servir alguns com el PVC o les teles asfàltiques que no responen a aquests criteris.

-Hem parlat del que és l'estructura, parlem ara del resultat que és el que utilitzarà la ciutadania. A nivell d'ús de l'espai com s'ha tancat el projecte?

Nosaltres rebem un encàrrec amb un llistat funcional d'utilització focalitzat en l'esport i, en especial, el món de les rodes: el patinatge i l'hoquei. També calia incloure la possibilitat que algunes de les pistes fossin poliesportives. El Consell Català de l'Esport defineix com han de ser aquests espais a nivell tècnic. A nivell de dimensions, hi ha dues pistes de tipus PAV2, en les quals podries encabir dues de bàsquet, i una PAV3, en les quals n'hi podries encabir tres. Una d'aquestes pistes té paviment de terratzo i es dedica bàsicament a l'hoquei, una altra és poliesportiva, tot i que també està més aviat pensada per l'hoquei, i una altra, la PAB3 s'ha treballat com totalment poliesportiva.

-És molt difícil desenvolupar la construcció d'un espai tan gran i amb tants espais i, a més, amb els condicionants previs del concurs?

Home, per jo veig molt més difícil operar un cor (riu). Sigui com sigui, el més complicat, encara que sembli difícil d'entendre, arribar a imaginar què vols fer, el procés intel·lectual i creatiu que executar-ho. La construcció ja depèn del coneixement de l'ofici i de seguir les normatives que existeixen. Sigui com sigui, no ho podríem haver tirat endavant sense el suport dels serveis tècnics del Districte ni sense la feina que han fet tots els companys d'AIA, Barceló i Balanzó i Gustau Gili que han participat en el projecte.